

Algemeen	
Onderwerp	Reactie op de managementletter 2023
Verspreiden	Nee
Contactpersoon	Sabien von dem Borne
Eenheid	Staf
E-mail	s.vondemborne@regiogv.nl
Kenmerk	DOC-23003076
Datum	24 november 2023

Voorstel

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Kennisnemen van de reactie op de managementletter 2023

Behandeling

Datum	Overleg	Doel	Conclusie
24-11-23	Verzending aan Algemeen Bestuur		
14-12-23	Algemeen bestuur	Kennisnemen	

Toelichting

Beknopte toelichting

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regio Gooi en Vechtstreek (Regio) heeft aan Eshuis Registeraccountants de opdracht verstrekt om de jaarrekening 2023 te controleren. Ter voorbereiding op deze controle heeft de accountant september 2023 een interimcontrole uitgevoerd. Naar aanleiding hiervan heeft de accountant de managementletter opgesteld, welke ingaat op een aantal aandachts- en verbeterpunten voor de organisatie. In de bijgesloten brief treft u de belangrijkste opmerkingen van de accountant en onze reactie hierop aan.

Bijlage(n)

Nummer	Omschrijving
Bijlage 1.	Managementletter interimcontrole 2023
Bijlage 2.	DOC-23002555 Reactie op de Managementletter 2023

Datum **November 2023**
Kenmerk **DOC-23002555**
Inlichtingen **Sabien von dem Borne**
Telefoon **06 82 01 33 39**
Onderwerp **Reactie op de managementletter 2023**

Geachte dames, heren,

Uw bestuur heeft Eshuis Registeraccountants opdracht gegeven de jaarrekening over 2023 te controleren. Deze overeenkomst is bekrachtigd in de opdrachtbevestiging van 7 september jongstleden, waarin een nadere omschrijving van de opdracht en de geldende voorwaarden is opgenomen. Ter voorbereiding op deze controle heeft de accountant in september 2023 een interim-controle uitgevoerd.

De accountant plaatst dit jaar haar rapportage in de context van maatschappelijke ontwikkelingen en trends in de financiering. Er spelen grote maatschappelijke vraagstukken ten aanzien van onderwerpen als klimaat, duurzaamheid, oorlogen, migratie. De houdbaarheid en betaalbaarheid van systemen heeft op verschillende niveaus aandacht. Gemeenten en aan gemeenten verbonden partijen zoals de Regio Gooi en Vechtstreek hebben langs alle kanten te maken met de effecten van deze maatschappelijke thema's en vraagstukken, met factoren die niet of nauwelijks rechtstreeks beïnvloedbaar zijn.

Met gemeenten samen staat de Regio midden in de maatschappij. De Regio wordt geacht snel te (kunnen) reageren op trends en ontwikkelingen, ondanks de beperkte eigen beleidsruimte en het afhankelijk zijn van de Rijksoverheid voor de financiering ervan. De afgelopen jaren heeft de Rijksoverheid gekozen voor steeds meer incidentele (tijdelijke) geldstromen in plaats van de financiering van nieuwe opdrachten en taken vanuit het gemeentefonds. Tezamen met de op handen zijnde verkiezingen in het najaar van 2023 en hierop volgend de vorming van een nieuw kabinet, brengt dit onzekerheden over geldstromen, noodzakelijke bezuinigingen en/of belastingverhogingen met zich mee.

De accountant besteedt in haar managementletter daarnaast aandacht aan een aantal andere actualiteiten. Onder klimaat(verandering) en duurzaamheid stelt zij de vraag of en in hoeverre de Regio zich beraadt, mede gezien haar maatschappelijke verantwoordelijkheid, om op termijn te willen voldoen aan de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Ook adviseert zij over de nieuwe NIS2 richtlijn, de Network and Information Security directive. Deze richtlijn is gericht op verbetering van de digitale en economische weerbaarheid. Zij adviseert de Regio zogenoemde self-assessments uit te voeren, om zo de belangrijkste leemtes in de beheersing rondom cybersecurity risico's in kaart te brengen. De Regio zal cybersecurityrisico's blijvend moeten managen om te voorkomen dat deze risico's onze organisatie hinderen in het behalen van de doelstellingen.

Als onderdeel van de interim-controle 2023 heeft de accountant onder andere de administratieve organisatie en de interne beheersing onderzocht. Naar aanleiding daarvan heeft de accountant de managementletter uitgebracht, waarin zij zich met name richt op mogelijke verbeterpunten in de processen die zij heeft onderzocht om daarmee een bijdrage te leveren aan de interne beheersing en het

zelf controlerend vermogen van de Regio. De controleaanpak is daarbij gericht geweest op de onderwerpen die voortvloeien uit een opgestelde risicoanalyse met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening van de Regio Gooi en Vechtstreek. Voor het jaar 2023 onderkent zij de volgende risico's:

- a) *Het niet naleven van de aanbestedingswetgeving*; er zijn nog geen sluitende maatregelen die aan de voorkant borgen dat de juiste vorm voor transacties wordt gekozen.
- b) *Het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management*; een hoog risico in iedere organisatie, waarbij de hoogste leiding de in de organisatie opgenomen beheersmaatregelen doorbreekt.
- c) *Niet op tijd klaar voor de rechtmatigheidsverantwoording*; nieuwe ontwikkelingen, regelgeving en kaders zijn nog beperkt en relatief laat beschikbaar. Tezamen met personele wisselingen ten aanzien van het orde brengen van het dossier onderliggend aan rechtmatigheidsverantwoording is er een risico of de Regio op tijd klaar is.
- d) *WNT*; de toepassing van het WNT-normenkader is dwingend van aard en is er geen sprake van ruimte om afwijkingen in de verantwoording te accepteren.

Ook wordt teruggekeken op de controlewerkzaamheden over eerdere jaren en de follow-up die daaraan is gegeven.

Hieronder treft u de belangrijkste bevindingen en adviezen van de accountant en onze reactie hierop aan.

1) Inrichting van de interne beheersing

Beeld accountant:

De interne beheersing binnen de Regio is de laatste jaren stapsgewijs verbeterd. Er is aandacht voor risico's en er zijn beheersmaatregelen getroffen. De beheersmaatregelen zijn niet in elk proces zichtbaar en toetsbaar, waardoor wij niet altijd kunnen steunen op deze beheersmaatregelen. We zien dat de Regio steeds meer regie voert op de individuele Resultaatverantwoordelijke eenheden (RVE), maar dat het zicht op de RAV nog verbeterd kan worden.

Reactie Regio:

Zoals ook geconstateerd door de accountant, ontwikkelt de interne beheersing zich in positieve zin. De bezetting op de financiële administratie is nog niet volledig op orde maar wel stabiel ten opzichte van voorgaand jaar. Er is voldoende aandacht voor de lopende administratieve processen.

De Regio heeft in de afgelopen jaren bepaalde keuzes gemaakt hoe om te gaan met de adviezen en aanbevelingen van de accountant, voortkomend vanuit het traject dat de Regio doorloopt op het steeds verder inbedden van AO/IB (administratieve organisatie/interne beheersing). Een goed ingerichte AO/IB controleert niet alleen processen, maar beheerst ze en stuurt aan waar nodig. Daarmee werken we ook aan de interne controle, om zo de verantwoording en controle van onze administratie- en declaratieprocessen inzichtelijk en onder controle te hebben. De accountant constateert dat over het algemeen de processen onder controle zijn, maar dat zichtbare aantoning hiervan niet altijd geborgd is.

In 2023 is het ISO 9001:2015 certificaat uitgebreid met het urgentiebureau en het RBL. Met het team Kwaliteit & Control (K&C) werken we continu aan het in kaart brengen van processen. Door het inbouwen van tussenliggende controlemomenten, werken we aan het mitigeren van risico's en creëren we een mogelijkheid om, indien noodzakelijk, tussentijds bij te sturen. Met name het registreren van de uitgevoerde tussenliggende controles verdient aandacht. Hieraan wordt in de aanloop naar de rechtmatigheidsverantwoording, als onderdeel van de Jaarstukken 2023, volop gewerkt, mede door het uitvoeren van een aantal interne controles door het team K&C.

Inzake de RAV betreft het voornamelijk de inkopen en aanbestedingen; de wijzigingen aldaar maken dat de Regio er alle vertrouwen in heeft hier vooruitgang op te maken in 2024.

2) Invoering rechtmatigheidsverantwoording

Beeld accountant:

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is bij de Regio nog in ontwikkeling. De financiële verordening en de controleverordening zijn inmiddels vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Het interne controleplan is onderhanden. Door personele wisselingen in 2023 is er enige vertraging opgelopen. De Regio is momenteel bezig met de inrichting van de uitvoering van de rechtmatigheidscontrole. Op basis van gesprekken die wij hebben gevoerd, in combinatie met kennisname van het concept interne controleplan hebben wij vastgesteld dat de Regio nog niet voldoende is voorbereid ten aanzien van haar verantwoordelijkheden op het gebied van de rechtmatigheidsverantwoording. Er is een begin gemaakt, want de kaders zijn al gereed en vastgesteld en er is een concept interne controleplan. Tegelijkertijd zien wij dat de Regio nog stappen moet zetten in de verdere uitvoering van het rechtmatigheidsdossier. Een belangrijke volgende stap is het uitschrijven van de werkprogramma's en het uitvoeren van de tussentijdse controle zodat de Regio nog kan bijsturen in het resterende deel van 2023.

Reactie Regio:

Het advies van de accountant om de werkprogramma's ten aanzien van de uitvoering van rechtmatigheidscontroles zo snel mogelijk te completeren en te versnellen in de tussentijdse controles nemen wij ter harte. Het bewustzijn dat rechtmatig gehandeld moet worden is aanwezig binnen de Regio Gooi en Vechtstreek, zoals bleek uit een nulmeting in 2022. De Regio heeft capaciteit ingezet op de uitvoering van de controles op de rechtmatigheid. Door de accountant zijn hiervoor ook gesprekken gevoerd met de adviseur Kwaliteit & Rechtmatigheid. Door personele wisselingen is er enige vertraging ontstaan in de verdere implementatie van het interne controleplan, met name op het niveau van de uit te voeren werkprogramma's. Het interne controleplan ligt in concept klaar om te agenderen voor het dagelijks bestuur. Tegelijkertijd wordt hard gewerkt aan de werkprogramma's. Samen met het interne controleplan wordt op advies van de accountant een voortgangsrapportage opgesteld om het dagelijks bestuur te kunnen informeren over de voortgang van het dossier. Het risico bestaat dat de rechtmatigheidsverantwoording niet onderbouwd is met een toereikend dossier, met name op het gebied van de uitvoerbaarheid van de werkprogramma's. Wij onderhouden in deze een korte lijn met de accountant, om zo goed als mogelijk te kunnen komen tot een rechtmatigheidsverantwoording in de Jaarstukken 2023.

3. Naleving aanbestedingsregels

Beeld accountant:

Hoewel met ingang van 2023 het dagelijks bestuur zelf een rechtmatigheidsverantwoording aflegt en wij geen rechtmatigheidsoordeel meer afgeven, hebben we toch aandacht besteed aan de borging van de naleving van de aanbestedingsregels, omdat dit een belangrijk thema is. De beheersing op het aanbestedingsdossier binnen de Regio is het afgelopen jaar verbeterd, maar het overzicht met bestedingen over 2023 is nog niet compleet. In het overzicht is bijvoorbeeld nog onvoldoende zicht op de bestedingen binnen de RAV.

De maatregelen die aan de voorkant moeten borgen dat de aanbestedingsregels worden nageleefd (contractenregister, inkoopkalender, startformulieren) werken nog niet 100% sluitend. Dat ondervangt u door een spendanalyse. Er is een tussentijdse spendanalyse opgesteld, waarbij is geconstateerd dat:

1. Niet alle crediteuren uit Exact zijn overgezet naar Civitas. Dit betekent dat niet alle bestedingen uit de drie voorgaande jaren (2020, 2021, en 2022) zijn opgenomen in deze spendanalyse.

2. Hoewel de spendanalyse is opgesteld aan de hand van CPV-codes, is de inrichting van de financiële administratie niet als zodanig dat u een koppeling heeft van CPV-code op regelniveau. Hierdoor loopt de organisatie het risico dat alsnog onrechtmatigheden niet worden ontdekt.
3. De bestedingen in het Sociaal domein zijn niet meegenomen in de spendanalyse en moeten nog separaat in kaart worden gebracht.

De Regio toetst niet op de rechtmatigheid van de aanbestedingen die worden gedaan door de RAV. De aanbestedingen van de RAV worden verricht door de inkoopafdeling van de GGD Flevoland, waarmee de RAV samenwerkt in een coöperatie. Hierdoor is er vanuit het perspectief van de rechtspersoon "Regio" onvoldoende en niet tijdig zicht op eventuele onrechtmatigheden die zich bij de RAV voor kunnen doen.

Reactie Regio:

De accountant adviseert de spendanalyse tijdig gereed te hebben, waarbij ook aandacht is voor de betrouwbaarheid van de gebruikte data, gehanteerde CPV-codes en de scope van de analyse (waarbij onder andere ook de RAV relevant is). De afgelopen jaren heeft de Regio stappen gezet in de professionalisering van onze interne inkoop. Dit heeft geresulteerd in een aantal goedkeurende accountantsverklaringen. De laatste jaren is de rechtmatigheid van inkopen en daarmee de goedkeurende accountantsverklaring steeds verder onder druk komen te staan.

De groei van de Regio in combinatie met de toegenomen complexiteit en afhankelijkheden binnen inkoop resulteren in dat het uitgangspunt om decentraal in te kopen niet langer houdbaar is. Met een centralisatie van deze functie beoogt de Regio grip te krijgen op de inkoop door de inkoopprocedures met het grootste risico centraal neer te leggen bij Inkoop en Contractbeheer. Hiermee kunnen we een specialistische inkoopfunctie ontwikkelen en kunnen de trajecten worden ondersteund door een (ervaren) inkoper, waarbij aan de voorkant de inkoopstrategie bepaald kan worden en suboptimale herstelwerkzaamheden worden voorkomen. Doel is te komen tot een toekomstbestendige inkoopfunctie waarmee wordt voldaan aan zowel Nationaal als Europees stringente spelregels die expliciet onderdeel zijn van de jaarlijkse (accountants)controle.

4. IT-omgeving en informatieveiligheid

Beeld accountant:

De borging van de betrouwbaarheid en beschikbaarheid van de informatievoorziening is cruciaal voor de Regio. De Regio beschikt over een strategisch informatie(beveiliging)beleid 2023-2026, maar een vertaling naar een informatiebeveiligingsplan ontbreekt (nog). Daarnaast merken we op dat de Regio zich stapsgewijs oriënteert om delen van de IT-omgeving extern te beleggen, waardoor de focus verschuift van eigen beheer naar regie. Leveranciersmanagement is daarom ook een belangrijk aandachtspunt voor de Regio in de komende jaren en hierin is versterking nodig.

Reactie Regio:

De Regio kan zich herkennen in het beeld van de accountant. Het afgelopen jaar heeft de Regio stappen gezet op het gebied van beleidsvorming en digitale transformatie. Een andere belangrijke ontwikkeling is de migratie van de digitale werkplekken van alle medewerkers naar een moderne op de cloud gebaseerde werkplek. De eerste fase van deze transitie is in 2023 afgerond; de verdere doorontwikkeling vindt plaats in 2024. Dit betreft onder meer de opzet van Identity and Access Management (IAM) en het rationaliseren van virtuele servers. Deze wijziging brengt een verschuiving van eigen beheer naar een regie-organisatie met zich mee, waarbij applicaties zoveel mogelijk bij de leverancier worden belegd (SaaS).

De accountant heeft op een aantal terreinen observaties gedaan. Hieronder volgt een reactie per terrein.

Informatiebeveiliging

De Regio heeft als doel om in de komende jaren stappen te zetten in het verdere uitwerken van beheersmaatregelen op tactisch- en operationeel niveau van haar informatiebeveiliging. Voor de Regio, zo constateert de accountant, richt de grootste uitdaging zich op het realiseren van voldoende middelen en informatie voor de uitvoering. Tegelijkertijd is het van belang om de kennis en het bewustzijn van informatiebeveiliging en het omgaan met persoonsgegevens binnen de organisatie actief blijvend te bevorderen en te borgen. In de I&A Visie 2023-2026 wordt de versterking van het I&A team verder uitgewerkt, waarbij enerzijds de synergie wordt opgezocht tussen Privacy en Security en anderzijds de kwaliteit en professionaliteit van het team wordt doorontwikkeld.

Logische toegangsbeveiliging

De accountant constateert het ontbreken van een vastgestelde autorisatiematrix en functiescheidingsmatrix voor applicaties die relevant zijn voor de jaarrekening. Met de implementatie van IAM worden deze scheidingen afgedwongen in de betreffende applicaties.

Wijzigingenbeheer

Met de komst van Civitas, een nieuw financieel systeem, is een scheiding tussen de test- en productieomgeving ontstaan, die voorheen verminderd aanwezig was. De bevinding dat het moment waarop een wijziging wordt overgezet in de productieomgeving niet altijd scherp vastligt, herkennen wij. De Regio neemt contact op met de leverancier om dit moment beter vast te leggen.

Continuïteitsbeheer

Met de volledige herinrichting van de ICT-infrastructuur heeft de Regio een substantiële verbetering weten te realiseren. Waakzaamheid blijft altijd van belang, omdat risico's van buitenaf nooit zijn uit te sluiten. Met de aansluiting op de Informatie Beveiligingsdienst (IBD¹) en Z-Cert² zijn maatregelen genomen. Restrisico's blijven echter altijd.

Leveranciersmanagement

Op het moment dat de Regio meer in een regierol komt is het belangrijk dat de Regio duidelijke normen definieert waaraan de IT-leverancier in de keten moet voldoen. De generieke Azure-infrastructuur waarop de applicaties draaien kent al een minimale beschikbaarheidsnorm. Dit is nog niet voor alle vakapplicaties op dezelfde wijze ingeregeld. De Regio is voornemens dit in 2024 ter hand te nemen.

5) Overige opmerkingen van de accountant

Naast de opmerkingen betrekking hebbend op de hierboven opgenomen aandachtsgebieden heeft de accountant nog een aantal kleinere aandachtspunten meegenomen in de managementletter. De Regio deelt het beeld van de accountant en heeft, daar waar van toepassing, acties uitgezet op de volgende punten:

- Memorialen: Om bewust of onbewust onjuiste memoriaalboekingen tijdig te signaleren en te corrigeren, heeft de Regio het advies om zichtbare functiescheiding af te dwingen in Civitas door middel van een workflow overgenomen.

- Prestatielevering: De Regio heeft nog geen beleid opgesteld rondom het vastleggen van de toetsing van de prestatielevering. In 2024 gaat de Regio het beleid hieromtrent opstellen, waarbij op advies van de accountant een normbedrag ten aanzien van de omvang van de transactie wordt meegenomen (om de administratieve last te beperken) alsmede de vaststelling van prestatielevering risicogericht in te regelen en te bepalen welke soorten inkopen meer risico kennen in het kader van prestatielevering.

¹ De IBD ondersteunt gemeenten op het gebied van informatiebeveiliging en privacy

² Z-CERT is het expertisecentrum op het gebied van cybersecurity in de zorg

- Volledigheid van de opbrengsten:

Voor de opbrengsten worden diverse (niet zichtbare) controles uitgevoerd ten aanzien van de volledigheid. De aanwezigheid van een contractregister is hierin een belangrijke waarborg. Door middel van een dergelijk register kan de volledigheid van de financiële verantwoording worden geborgd. Dit contractenregister wordt in navolging op de te nemen stappen inzake de centralisatie van de inkoop verder opgepakt.

- Personeelsproces: Gezien de omvang van de personeelslasten adviseert de accountant om een standenregister te implementeren, waarmee de in de periode opgetreden mutaties duidelijk zichtbaar in kaart worden gebracht ten opzichte van de oude en de nieuwe stand aan het einde van een periode. Met het standenregister kan de Regio berekende looncomponenten van meerdere perioden met elkaar vergelijken om bijvoorbeeld effectief fouten op te sporen. De Regio beschikt over een personeelssysteem waarin de mogelijkheid wordt geboden deze controle uit te voeren. Vooral het vastleggen van de uitgevoerde controle wordt zo snel als mogelijk geformaliseerd (in 2023).

Aldus vastgesteld op 14 december 2023 in de vergadering van het algemeen bestuur,

Met vriendelijke groet,

Bert Rebel
Portefeuillehouder Financiën